

Το Πριν στο πλαίσιο του αφιερώματος για την δίκη της ΧΑ (δείτε εδώ) ζήτησε από τρεις εκ των δικηγόρων της Πολιτικής Αγωγής στη δίκη της Χρυσής Αυγής, τον Θανάση Καμπαγιάννη, τον Κώστα Παπαδάκη και την Ελευθερία Τομπατζόγλου να ορίσουν την «κόκκινη γραμμή» στην επικείμενη απόφαση. Τους ζητήθηκε ακόμα να συνοψίσουν τα όσα μάθαμε από τη διαδικασία για τη σχέση της με κράτος και κεφάλαιο, καθώς και την εκτίμησή τους για την πιο σημαντική στιγμή της διαδικασίας.

Θανάσης Καμπαγιάννης: «Κλειδί» ο Μιχαλολιάκος

Το καθοριστικό σημείο στην απόφαση στη δίκη της Χρυσής Αυγής θα είναι η ετυμηγορία για τον Μιχαλολιάκο για το αδίκημα που αντιμετωπίζει, το οποίο είναι η διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης. Αν καταδικαστεί, σημαίνει ότι το δικαστήριο αναγνωρίζει αφενός ότι υπάρχει εγκληματική οργάνωση, αφετέρου ότι αυτή φτάνει στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, δηλαδή στον αρχηγό της. Άρα, το όριο για το κίνημα δεν είναι ούτε η καταδίκη των επιμέρους φυσικών αυτουργών, ούτε το τι θα γίνει με περιφερειακά στελέχη της Χρυσής Αυγής, ακόμα και βουλευτές.

Πάντως, από τη δίκη προέκυψε η ανοχή των διωκτικών αρχών. Είναι κάτι το οποίο γνωρίζαμε, αλλά αποδείχτηκε και μέσα από την εκδίκαση των τριών υποθέσεων και των άλλων εγκληματικών ενεργειών που εξετάστηκαν. Βλέπουμε μια ανοχή της αστυνομίας στη δράση της Χρυσής Αυγής, όμως, η ίδια η ποινική δίωξη έχει φροντίσει να «ξεπλύνει» τις ευθύνες των αστυνομικών: Δεν διώχθηκαν ποτέ ακόμα και στελέχη που διαδραμάτιζαν κομβικό ρόλο, για παράδειγμα στα δύο σημαντικότερα Αστυνομικά Τμήματα, του Αγίου Παντελεήμονα και της Νίκαιας. Αφήστε που για να γίνουν οι διώξεις χρειάστηκαν πολύ μεγάλες αναδιαρθρώσεις στο εσωτερικό της ΕΛΑΣ και της ΕΥΠ.

Όσον αφορά το κεφάλαιο και τις σχέσεις της οργάνωσης μαζί του, θα έπρεπε να είναι άλλου τύπου η ποινική δίωξη για να αναδείξει αυτού του τύπου τις διασυνδέσεις. Προέκυψαν, ωστόσο, στοιχεία στο ζήτημα της επίθεσης στο ΠΑΜΕ, όπου το κίνητρο δεν ήταν μόνο ιδεολογικό αλλά είχε να κάνει και με μία εξυπηρέτηση που προσέφερε η Χρυσή Αυγή στους εργοδότες και του εργολάβους της Ζώνης. Εκεί έδρασε ως λαγός των αφεντικών.

Το κορυφαίο στοιχείο της δίκης και συνάμα κάτι το εντελώς διαφορετικό, ήταν η προσέλευση των μαρτύρων που καλούνται από το κατηγορητήριο, είτε ως θύματα της Χρυσής Αυγής είτε ως μάρτυρες. Όλες οι καταθέσεις, που απαριθμούν πολλές εγκληματικές πράξεις, είναι τώρα καταγεγραμμένες σε ένα ενιαίο κείμενο που συνιστά τα πρακτικά ενός ποινικού δικαστηρίου.

Κώστας Παπαδάκης: Χέρι-χέρι με το κίνημα

Η «κόκκινη γραμμή» είναι να καταδικαστούν κάποιοι από τους κατηγορούμενους ως ένοχοι για το αδίκημα της ένταξης και διεύθυνσης εγκληματικής οργάνωσης, αν δηλαδή η δικαστική απόφαση θα αναγνωρίσει ότι η Χρυσή Αυγή αποτελεί εγκληματική οργάνωση. Από εκεί και πέρα, υπάρχει το ζήτημα των ελαφρυντικών, των ποινών και της αναστολής, αν δηλαδή θα πάνε φυλακή κάποιοι ή όχι. Αλλιώς, οδηγούμαστε στην πρόταση της εισαγγελέως που, αν γίνει δεκτή, αθωώνονται οι 60 από τους 68 κατηγορούμενους.

Όσον αφορά τη σχέση της ΧΑ με το βαθύ κράτος, αποδείχθηκε ότι το 2012-13 τα καθημερινά χτυπήματα αυξάνονταν με γεωμετρική πρόοδο μέχρι τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα που και αυτή ακόμα έγινε με την παρουσία 8 αστυνομικών της ομάδας ΔΙΑΣ, οι οποίοι ουσιαστικά διευκόλυναν τους δράστες και συνέλαβαν τους φίλους του θύματος. Υπάρχει αξιοσημείωτη ανοχή του πολιτικού συστήματος, δημοσιογράφων και πολιτικών που με δηλώσεις τους νομιμοποιούσαν την τραμπούκικη δράση της.

Το κατηγορητήριο κατά της ΧΑ δεν διερεύνησε πολλά πράγματα σχετικά με τη χρηματοδότησή της, ωστόσο το σωματείο της Ζώνης ήδη από το 2012 μιλούσε για σύσκεψη κατασκευαστών και εφοπλιστών, στην οποίαν αποφασίστηκε η ενίσχυσή της για να στήσει σωματείο. Τα συμφέρονται ήταν τεράστια, καθώς, παρά τη μνημονιακή κρίση και την κατάργηση των ΣΣΕ, στη Ζώνη παρέμενε το ελάχιστο μεροκάματο του βοηθού 50 ευρώ και η ΧΑ ήθελε να το πάει στα 20.

Στην ίδια τη διαδικασία της δίκης, ήταν συγκλονιστική η κατάθεση του Αμπουζίντ Εμπάρακ, του Αιγύπτιου ψαρά που του άνοιξαν το κεφάλι και η κατηγορηματικότητα της αναγνώρισης των δραστών. Ήταν συγκλονιστικές και κάποιες μαρτυρίες για την υπόθεση του Παύλου Φύσσα, όπως και πάρα πολύ εντυπωσιακή η τραμπούκικη συμπεριφορά κάποιων συνηγόρων υπεράσπισης.

Όσον αφορά την Πολιτική Αγωγή, το πιο σημαντικό ίσως ήταν το ότι δεν περιοριστήκαμε στους τέσσερις τοίχους του δικαστηρίου, αλλά συμμετείχαμε διαρκώς σε εκδηλώσεις, σε αλληλοτροφοδότηση με τον κόσμο του αντιφασιστικού κινήματος, η συμπαράσταση του οποίου αποτελεί τη μεγαλύτερη ηθική μας ανταμοιβή.

Ελευθερία Τομπατζόγλου: Κανένα ελαφρυντικό για τη Χρυσή Αυγή

Τα στοιχεία της δικογραφίας αλλά και τα αναγνωστέα που προσκόμισε η πολιτική αγωγή, μία που τα έγγραφα της υπεράσπισης δεν προσέφεραν τίποτα ουσιαστικό στην αποδεικτική διαδικασία, σε συνδυασμό με τους μάρτυρες, κατέδειξαν όχι μόνο το εγκληματικό πρόσωπο της Χρυσής Αυγής, αλλά και τον ναζιστικό χαρακτήρα της που πολλοί προσποιούνταν ότι δεν γνώριζαν. Πλέον, και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της δίκης, δεν νοείται να υπάρξει κανείς που να ισχυριστεί ότι είναι αγνοί πατριώτες, δεν νοείται να ισχυριστεί κανείς ότι όποιος αναπαράγει την ατζέντα της Χρυσής Αυγής δεν είναι αντίστοιχα θιασώτης της ναζιστικής ιδεολογίας.

Το αντιφασιστικό κίνημα δεν μπορεί και δεν πρέπει να στηρίζεται σε καμία δικαστική απόφαση και σε καμία πράξη που να πηγάζει από κρατικό όργανο εν γένει. Παρ’ όλα αυτά, μία συνολική καταδίκη των κατηγορουμένων για τα επιμέρους αδικήματα, αλλά και για την εγκληματική οργάνωση, χωρίς φυσικά ανασταλτικό αποτέλεσμα στην έφεση, είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα και δίνει στο αντιφασιστικό κίνημα ένα επιχείρημα και απέναντι σε όσους θεσμικά προσπάθησαν να καλύψουν τη Χρυσή Αυγή. Σε κάθε περίπτωση, μία τέτοια απόφαση θα αποτελούσε και δικαίωση για τα θύματα και τις οικογένειές τους.

Προσωπικά, δεν μπορώ να ξεχωρίσω κάποια στιγμή από τη δίκη, καθώς όλα αυτά τα χρόνια οι συγκινήσεις αλλά και τα δυσάρεστα συναισθήματα λόγω της συμπεριφοράς των κατηγορουμένων και των υπερασπιστών τους εναλλάσσονταν. Αυτό που με βεβαιότητα μπορώ να πω είναι πώς σε κάθε δικάσιμο όλοι μας νιώθαμε ότι είμαστε από τη σωστή πλευρά, νιώθαμε περήφανοι για τους ανθρώπους που είχαμε γύρω μας και, αντίθετα με την άλλη πλευρά, δεν ντραπήκαμε ούτε στιγμή για τις ιδέες μας και το έργο μας.

Η επόμενη μέρα ελπίζω ότι θα είναι μία μοναδική ιστορική ευκαιρία να ξεκαθαρίσει το πολιτικό τοπίο από κάθε είδους φασίστα ή φασίζοντα, καθώς σε θεσμικό επίπεδο δεν θα υπάρχει καμία δικαιολογία για ανοχή. Σε διαφορετική περίπτωση, αυτό που θα ζήσουμε θα είναι τουλάχιστον δυστοπικό.